

Rechten uitputten is het ondersteunen van mensen om hun rechten te laten gelden op een bepaalde uitkering, subsidie, financiële of materiële **tegemoetkoming** of op een andere vorm van **steun en/of hulpverlening**.

Onderbescherming voorkomen

Wanneer rechten niet of onvolledig worden uitgeput, spreken we van **onderbescherming** of **non-take-up**. Dit is een fenomeen dat wijdverspreid is en dat vooral de meest kwetsbare mensen treft.

Omdat de minimuminkomens in ons land te laag zijn om een menswaardig leven te leiden, in het bijzonder bij gezinnen met hoge huisvestingskosten, is het uitputten van alle rechten van groot belang.

“Je wordt niet voldoende geïnformeerd in mijn ogen. Je moet alles zelf vragen en anders weet je het niet. Ik heb het gevoel dat ik daar al heel veel mee gemist heb.”

Aan de slag!

Er zijn verschillende manieren om rechten uit te putten. Hulp- en dienstverleners die **responsief handelen**, beantwoorden hulpvragen op een correcte manier, maar anticiperen niet op mogelijke onderbescherming op andere domeinen. Bij **actief handelen** gebeurt dit wel. De burger die een vraag stelt, wordt integraal benaderd. Hij krijgt niet alleen een antwoord op de vraag die hij stelde, maar ook informatie over andere vormen van hulp- en steunverlening waarop hij en zijn gezin mogelijk aanspraak kunnen maken.

We spreken van **proactief handelen** als de vraag niet van de burger komt, maar als het initiatief uitgaat van de hulp- of dienstverleners. Zij zetten stappen om ervoor te zorgen dat alle rechten worden gerealiseerd door proactief onderbescherming op te sporen, burgers te informeren en de realisatie van automatische rechtentoekenning mogelijk te maken.

Praktijkvoorbeelden

Er zijn heel wat goede praktijkvoorbeelden die inzetten op het uitputten van rechten.

In **Beringen** gaan maatschappelijk werkers bij gezinnen die niet bekend zijn bij het OCMW op huisbezoek met een voordelenboekje.

In **Gent** zijn er sociale gidsen die OCMW-cliënten begeleiden bij het opnemen van hun rechten.

In **Balen** rijdt sinds kort de ViA-mobiel rond, waar buurtbewoners terecht kunnen voor ‘Vragen, Informatie & Advies’ rond hun rechten of waar ze worden geholpen met het invullen van allerhande documenten.

www.rechtenverkenner.be
www.financieelredzaam.be/rechten-uitputten
<https://sienonline.kortrijk.be>
www.mi-is.be – Non-take-up van rechten